نگاه

شاد؛ سکوی آموزش یا ویترین سرگرمی و تبلیغ

رضا حیدری قاسم‌آبادی
مشاور تحصیلی

قرار بود سامانه «شاد»، پنجره‌ای تازه به سوی آموزش باشد؛ بستری که دانش‌آموزان بتوانند در آن به محتوای درسی دسترسی پیدا کنند، با معلمان خود ارتباط داشته باشند، عقب‌ماندگی‌های تحصیلی‌شان را جبران کنند و فرصت‌های جدیدی برای یادگیری به دست آورند. اما به نظر می‌رسد این روزها شاد، بیش از آنکه به مأموریت آموزشی خود وفادار بماند، در حال حرکت به سمت تبدیل‌شدن به یک ویترین عمومی برای نمایش و تبلیغ انواع محتواهای غیرآموزشی است؛ تغییری که نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن عبور کرد. امروز دانش‌آموزی که با هدف دریافت محتوای درسی یا پیگیری فعالیت‌های آموزشی وارد این اپلیکیشن می‌شود، ممکن است با انبوهی از تبلیغات مربوط به فیلم و سریال، مسابقات ورزشی، برنامه‌های سرگرمی و موضوعات دیگری مواجه شود که ارتباط مستقیمی با نیازهای آموزشی او ندارند. حتی در مواردی، محتوای تبلیغاتی و سیاسی نیز در معرض دید دانش‌آموزان قرار می‌گیرد. پرسش اساسی اینجاست: آیا چنین فضایی با فلسفه وجودی یک شبکه آموزشی متعلق به وزارت آموزش‌وپرورش سازگار است؟

از منظر روان‌شناسی یادگیری، توجه یکی از پیش‌نیازهای اساسی یادگیری مؤثر است. دانش‌آموز برای فهم یک مطلب، حل مسئله یا مطالعه یک محتوای آموزشی، به تمرکز و تداوم توجه نیاز دارد. در مقابل، مواجهه مکرر با محرک‌های متنوع، جذاب و نامرتبط می‌تواند توجه او را از هدف اصلی منحرف کند. وقتی دانش‌آموز برای مشاهده یک فایل درسی وارد شاد می‌شود اما هم‌زمان با تصاویر جذاب، پیشنهادهای سرگرم‌کننده و تبلیغات متنوع مواجه می‌شود، عملا با رقابت میان دو نوع محرک روبه‌رو است: محتوایی که باید یاد بگیرد و محتوایی که می‌خواهد توجه او را به خود جلب کند. این مسئله به‌ویژه درباره کودکان و نوجوانان اهمیت بیشتری دارد؛ زیرا مهارت‌های خودتنظیمی، کنترل توجه و مدیریت محرک‌های محیطی در این گروه سنی هنوز در حال رشد است. بنابراین، نمی‌توان از دانش‌آموز انتظار داشت در برابر تمام محرک‌های جذاب و سرگرم‌کننده‌ای که در یک محیط دیجیتال در دسترس او قرار می‌گیرند، همیشه انتخابی آگاهانه و مبتنی بر اولویت‌های تحصیلی داشته باشد. نکته قابل تأمل دیگر، تناقض میان انتظارات نظام آموزشی از دانش‌آموزان و عملکرد چنین بستری است. از یک سو، مدارس و خانواده‌ها دائما دانش‌آموزان را به مدیریت زمان، کاهش استفاده غیرضروری از تلفن همراه، پرهیز از حواس‌پرتی دیجیتال و تمرکز بر اهداف تحصیلی دعوت می‌کنند؛ از سوی دیگر، بستری که قرار است در خدمت همین اهداف باشد، خود می‌تواند به یکی از منابع حواس‌پرتی تبدیل شود. چگونه می‌توان از دانش‌آموز خواست از فضای سرگرمی فاصله بگیرد، اما در همان محیطی که برای آموزش در اختیار او قرار داده‌ایم، انواع محتوای سرگرم‌کننده را پیش‌رویش قرار دهیم؟ البته تماشای فیلم، دنبال‌کردن مسابقات ورزشی و استفاده از محتوای فرهنگی و سرگرمی، لزوما فعالیت‌هایی منفی نیستند و حتی در شرایطی می‌توانند ارزش تربیتی و آموزشی داشته باشند. مسئله، اصل وجود این محتواها نیست؛ مسئله، جایگاه، میزان، نحوه عرضه و تناسب آنها با مأموریت یک اپلیکیشن آموزشی است. شاد قرار نیست جایگزین شبکه‌های اجتماعی، رسانه‌های سرگرمی یا پلتفرم‌های نمایش فیلم و سریال شود. از سوی دیگر، نباید فراموش کرد خانواده‌ها و دانش‌آموزان به دلیل وابستگی آموزشی، ناگزیر از استفاده از این اپلیکیشن هستند. بنابراین، شاد با یک پلتفرم سرگرمی عمومی تفاوت اساسی دارد. دانش‌آموز برای استفاده از آن به محیطی مراجعه می‌کند که انتظار دارد متناسب با نیازهای تحصیلی و اقتضائات سنی او طراحی شده باشد. همین موضوع مسئولیت سیاست‌گذاران و مدیران این پلتفرم را در قبال نوع محتوا و تجربه کاربری دانش‌آموزان دوچندان می‌کند. انتظار می‌رود وزارت آموزش‌وپرورش به‌جای گسترش تبلیغات و محتوای نامرتبط، اولویت را به توسعه خدمات واقعی آموزشی اختصاص دهد؛ از جمله ایجاد بانک جامع محتوای درسی، دسترسی آسان به فیلم‌های آموزشی استاندارد، آزمون‌های تشخیصی، آموزش‌های جبرانی، شناسایی نقاط ضعف تحصیلی، ارائه بازخورد یادگیری و فراهم‌کردن مسیرهای شخصی‌سازی‌شده برای پیشرفت دانش‌آموزان. همچنین ضروری است تبلیغات غیرآموزشی به‌ویژه تبلیغات تجاری و محتوای نامتناسب با سن دانش‌آموزان از محیط اصلی برنامه حذف یا دست‌کم به‌طور جدی محدود و کنترل شود. شاد بیش از آنکه به یک ویترین پرزرق‌وبرق از انواع محتواهای رسانه‌ای نیاز داشته باشد، به بازتعریف مأموریت آموزشی خود نیازمند است. معیار موفقیت چنین پلتفرمی نباید تعداد بازدیدها، میزان سرگرم‌کنندگی یا حجم محتوای تبلیغاتی باشد، بلکه باید میزان کمک آن به یادگیری، پیشرفت تحصیلی، دسترسی عادلانه به آموزش و ارتقای کیفیت فرایند یاددهی و یادگیری باشد. به عنوان یک مشاور تحصیلی، معتقدم آموزش‌وپرورش نباید در بستری که با هدف آموزش و برای استفاده دانش‌آموزان طراحی کرده است، ناخواسته به بازتولید همان الگوهای حواس‌پرتی دیجیتال دامن بزند که سال‌هاست خانواده‌ها، معلمان و مشاوران برای کنترل آن تلاش می‌کنند. شاد باید شادِ یادگیری باشد، نه ویترین تبلیغات و سرگرمی؛ چراکه هر دقیقه از توجه دانش‌آموز، سرمایه‌ای ارزشمند برای آینده او است و آموزش‌وپرورش بیش از هر نهاد دیگری وظیفه دارد از این سرمایه محافظت کند.

خبر

تعطیلی مدارس به دلیل آلودگی؛ آخرین گزینه

سخنگوی وزارت آموزش‌وپرورش با تأکید بر ضرورت اتخاذ تصمیم‌های کارشناسی و متناسب با شرایط هر منطقه در روزهای آلودگی هوا، گفت: «سلامت دانش‌آموزان و حفظ کیفیت آموزش حضوری، هر دو از اولویت‌های این وزارتخانه است و تعطیلی مدارس باید به عنوان آخرین گزینه مورد توجه قرار گیرد، چون راه‌حل اساسی و ماندگار نیست». علی فرهادی ادامه داد: «آلودگی هوا از جمله مسائل مهم و پیچیده‌ای است که مواجهه با آن نیازمند راهکارهای پایدار، برنامه‌ریزی بلندمدت و اقدامات مؤثر در حوزه‌های مختلف است و تعطیلی مکرر مدارس نمی‌تواند راه‌حل اساسی و ماندگار این معضل باشد». او با بیان اینکه تعطیلی مدارس، پاسخی مقطعی و در عین حال پرهزینه به مسئله آلودگی هواست، افزود: «هرچند در شرایطی که سلامت دانش‌آموزان در معرض خطر قرار می‌گیرد، اتخاذ تصمیم‌های محدودکننده ضروری است، اما نباید تعطیلی مدارس به نخستین راهکار برای مواجهه با این وضعیت تبدیل شود». فرهادی با تأکید بر اهمیت حفظ سلامت دانش‌آموزان در کنار استمرار فرایند آموزش حضوری افزود: «آموزش حضوری نقش مهمی در کیفیت یادگیری، تعاملات اجتماعی و تحقق اهداف تربیتی دانش‌آموزان دارد؛ ازاین‌رو، تصمیم‌گیری درباره فعالیت مدارس در روزهای آلوده باید با در نظر گرفتن همه ابعاد موضوع و پرهیز از تصمیم‌های یکسان و غیرمتناسب با شرایط مناطق مختلف انجام شود». سخنگوی وزارت آموزش‌وپرورش ادامه داد: «میزان و شدت آلودگی هوا، شرایط جغرافیایی و اقلیمی مناطق، وضعیت گروه‌های سنی دانش‌آموزان و نظر کارشناسان و مراجع مسئول، از جمله عواملی است که باید در تصمیم‌گیری درباره نحوه فعالیت مدارس مورد توجه قرار گیرد». به گفته او، رویکرد آموزش‌وپرورش، صیانت از سلامت دانش‌آموزان و در عین حال جلوگیری از اختلال غیرضروری در روند آموزش است؛ بنابراین، در شرایطی که امکان تداوم فعالیت مدارس وجود دارد، باید با رعایت ملاحظات بهداشتی و تصمیم‌گیری متناسب با شرایط منطقه، زمینه استمرار آموزش حضوری فراهم شود. اگر شرایط به‌گونه‌ای باشد که تعطیلی مدارس ضرورت پیدا کند، این تصمیم باید بر پایه نظر کارشناسان و با توجه به ملاحظات سلامت عمومی اتخاذ شود؛ چراکه تعطیلی مدرسه باید آخرین گزینه باشد، نه راهکار نخست برای مواجهه با آلودگی هوا اجرائی شود.

صدور مجوز ساخت و تخریب بناها در نزدیکی آثار تاریخی، نگرانی‌ها درباره آینده میراث قزوین را بالا برده است

تاریخ قزوین، قربانی مجوزها

آخرین خبرها از نمایان‌شدن یک بنای قدیمی در حریم مدرسه حیدریه قزوین حکایت دارد

فرزانه احمدی: مدتی پیش تخریب یک ساختمان مسکونی در حریم مسجد-مدرسه حیدریه قزوین باعث شد بقایای بنایی قدیمی در پی این ساختمان نمایان و عملیات عمرانی متوقف شود. با اینکه ساختمان به گفته مدیر کل میراث فرهنگی قزوین مربوط به حدود ۵۰ سال قبل است، اما بنای آشکارشده احتمال وجود آثار و بقایای قدیمی در بافت تاریخی قزوین را نشان داد و بار دیگر انتقادها را به سمت اداره میراث فرهنگی این شهر نشانه گرفت. ساخت‌وساز در حریم یک اثر میراثی، آن هم در میان بافت تاریخی این پرسش را ایجاد کرد که چطور در حریم این اثر مجوز ساخت‌وساز داده شده است؟ و حالا سرنوشت آثار موجود احتمالی در این بخش چه خواهد شد؟ بعد از رسانه‌ای‌شدن ماجرا، اداره کل میراث فرهنگی قزوین از مستندنگاری، بررسی‌های تخصصی و برگزاری جلسات کمیته فنی برای تعیین‌تکلیف بقایای بنا خبر داد؛ جلساتی که پیگیری خبرنگار «شرق» بیانگر این است که هنوز به نتیجه مشخصی نرسیده‌اند.

مسجد-مدرسه حیدریه بنایی تاریخی در قزوین است که کاوش‌ها، آثار و بقایای سلجوقی را در آن آشکار کرده‌اند، اما بعضی قدمت آن را به قبل از سلجوقیان هم نسبت می‌دهند. این بنا که ابتدا مسجد بود و بعدها کاربری مدرسه علمیه هم پیدا کرد، دارای محراب، گچ‌بری‌ها و کتیبه‌های ارزشمندی است؛ ساختمانی که حالا بقایای بنای قدیمی در زیر پی آن پیدا شده، بسیار به مدرسه نزدیک است.

لزوم نظارت بر ساخت‌وساز در حریم مدرسه حیدریه

سعید زارع‌پور، فعال میراث فرهنگی در قزوین، با اشاره به اهمیت تاریخی مسجد و مدرسه حیدریه، نسبت به پیامدهای ساخت‌وساز و گودبرداری در حریم این اثر تاریخی هشدار می‌دهد و تأکید می‌کند حفاظت از آثار زیرزمینی، سیمای تاریخی محله بلاغی و کنترل تردد خودروها باید مورد توجه جدی قرار گیرد. او با اشاره به پیشینه تاریخی مسجد و مدرسه حیدریه، به «شرق» می‌گوید: «سنگ بنای اولیه این مجموعه در دوره آل‌بویه گذاشته شده و در دوره‌های مختلف تاریخی تغییرات متعددی را تجربه کرده است. این بنا در مقاطعی متروک بوده و حتی در برخی سفرنامه‌ها از آن به عنوان مسجدی مخروبه یاد شده است». به گفته زارع‌پور: «این مجموعه در دوره قاجار از مسجد به مدرسه علمیه و در دوره پهلوی به مدرسه‌ای مدرن تغییر کاربری داده، با وجود این تغییرات، بخش اصلی بنا، یعنی فضای گنبدخانه، تا حدود زیادی حفظ شده است. هرچند گنبد اصلی فروریخته و در حال حاضر با ورق شیروانی پوشانده شده، گچ‌بری‌ها، آجرکاری‌ها و کتیبه‌های نفیس داخل گنبدخانه، این اثر را از دیگر بناهای تاریخی قزوین متمایز می‌کند». این فعال میراث فرهنگی با اشاره به کاوش‌های انجام‌شده در بخش‌هایی از محوطه مسجد و مدرسه حیدریه و مدرسه مدرن مجاور آن گفت: در جریان این کاوش‌ها، آثاری به دست آمده که نشان‌دهنده وجود سازه‌های اصلی در دوره‌های تاریخی پیشین است. زارع‌پور از وجود طرحی قدیمی یاد می‌کند که قرار بود در جوار این مدرسه ساخته شود: «نام مسجد و مدرسه حیدریه در سال‌های اخیر به دلیل اجرای طرح انصاری شرقی هم مطرح شده بود. در طرح اولیه قرار بود خیابان از کنار این اثر تاریخی عبور کند و سازه اصلی بنا در معرض خطر تخریب قرار گیرد. در طرح‌های بعدی اصلاحاتی انجام شد، اما همچنان عبور گذر موردنظر مدیریت شهری از حریم این اثر، با شکل و مسیری متفاوت مطرح بود. در حال حاضر طرح‌هایی که برای این اثر مخرب و خطرناک بودند، متوقف شده‌اند؛ با این حال، اتفاق اخیر مربوط به ساخت‌وسازی در حریم این مجموعه است که بار دیگر ضرورت توجه به ضوابط حفاظتی بافت تاریخی را نشان می‌دهد». این فعال میراث فرهنگی با اشاره به تخریب یک ملک شخصی در محدوده مسجد و مدرسه حیدریه می‌گوید: «این ملک قدمت تاریخی چندانی نداشته و حدود ۵۰ سال از ساخت آن می‌گذشته است، اما هنگام تخریب و آغاز عملیات گودبرداری، آثاری در محل نمایان شده است. البته مشخص نیست پیش از رسیدن به این آثار، در جریان عملیات تخریب یا خاک‌برداری، آثار دیگری نیز از بین رفته‌اند یا خیر. آنچه مشخص است، با نمایان‌شدن آثار، عملیات متوقف شده است». او با انتقاد از نحوه نظارت بر چنین پروژه‌هایی تأکید می‌کند: «صدور مجوز ساخت‌وساز در حریم آثار ارزشمند و در محدوده بافت‌های تاریخی باید با سخت‌گیری، دقت و حساسیت بیشتری انجام شود. همچنین لازم است در زمان تخریب و گودبرداری، ناظر میراث فرهنگی در محل حضور داشته باشد تا به محض مشاهده نشانه‌ها و آثار تاریخی، عملیات متوقف شود؛ نه اینکه ابتدا گودبرداری انجام، تصاویر آثار منتشر شود، عملیات در مرحله دیگری ادامه پیدا کند و در نهایت پس از افزایش واکنش‌های عمومی و فرهنگی، دستور توقف صادر شود».

خطر آسیب به آثار زیرزمینی

این فعال میراث فرهنگی با بیان اینکه حفاظت از بافت تاریخی صرفا به جلوگیری از تخریب بناهای شناخته‌شده محدود نمی‌شود، ادامه می‌دهد: «یکی از موضوعات مهم در این محدوده، وجود لایه‌های تاریخی در زیر زمین است که بررسی و کاوش آنها باید با دقت و نظارت تخصصی انجام شود. از سوی دیگر، در محدوده بافت تاریخی نیز آثار ناشناخته دیگری وجود دارد که ممکن است در جریان ساخت‌وساز یا عملیات عمرانی آسیب ببینند». زارع‌پور خیابان‌کشی و تعریض گذرها و همچنین تردد بی‌رویه خودروها را از دیگر عوامل تهدیدکننده بافت تاریخی می‌داند: «عبور خودروهای متعدد و به‌ویژه وسایل نقلیه سنگین می‌تواند به آثار زیرزمینی و ساختار بافت تاریخی آسیب وارد کند». زارع‌پور برای نمونه به کوچه محمدیه در نزدیکی مسجد و مدرسه حیدریه اشاره می‌کند: «این کوچه که پیش‌تر به گذر چاقوسازان معروف بود، در پی تعریض گذر و افزایش تردد خودروها، بارها با پدیده فرونشست زمین مواجه شده است. این مسئله نشان می‌دهد در کنار حفاظت از بناها و آثار تاریخی، باید ورود و خروج خودروها و میزان تردد در محدوده بافت‌های تاریخی نیز کنترل شود. او با اشاره به خطرات ناشی از گودبرداری در محدوده بافت‌های قدیمی می‌گوید: «حتی اگر فرض کنیم در محل گودبرداری‌شده اثر تاریخی قابل توجهی وجود نداشته باشد، باز هم نباید از خطرات احتمالی این عملیات غافل شد؛ چراکه این محدوده در یک بافت کهن و تاریخی قرار دارد و گودبرداری می‌تواند خطر ریزش ساختمان‌های مجاور را افزایش دهد و جان و اموال ساکنان خانه‌های اطراف را به خطر بیندازد. بنابراین، بخشی از حساسیت در صدور مجوزهای تخریب و گودبرداری باید به وضعیت سازه‌ای و ایمنی ساختمان‌های اطراف نیز مربوط باشد».

تغییر سیمای تاریخی محله بلاغی

زارع‌پور در ادامه، درباره محله تاریخی بلاغی هم توضیح می‌دهد: «سیما و منظر تاریخی محله بلاغی باید حفظ شود و مسجد و مدرسه حیدریه را می‌توان نگین محله بلاغی دانست؛ محله‌ای با قدمت حدود هزار سال که متأسفانه در سال‌های اخیر به دلیل ساخت‌وسازهای نامتناسب، رعایت‌نکردن ارتفاع مجاز در بافت تاریخی، افزایش تراکم ساختمانی و تعریض گذرها، دستخوش تغییرات گسترده‌ای شده است. این تغییرات به اندازه‌ای بوده که سیمای تاریخی محله، حتی در مقایسه با ۲۰ تا ۳۰ سال گذشته، به‌شدت تغییر کرده است. ساخت ساختمان‌های مرتفع و نماهای نامتناسب با بافت تاریخی، به هویت محله‌های قدیمی و هویت تاریخی شهر آسیب می‌زند». این فعال میراث فرهنگی با اشاره به اهمیت محله بلاغی در حفظ ساختار تاریخی قزوین می‌گوید: «این محله تنها محدوده‌ای است که تاکنون از تغییرات گسترده شهری و خیابان‌کشی‌ها تا حدود زیادی دست‌نخورده باقی مانده است. در سال‌های گذشته اصرار زیادی برای عبور گذر انصاری شرقی از این محدوده وجود داشت، اما تاکنون از اجرای آن جلوگیری شده و فضای وسیع محصور میان چند خیابان همچنان به شکل پیشین خود باقی مانده است». زارع‌پور تأکید می‌کند: «اگرچه تاکنون از اجرای طرح‌های خیابان‌کشی تهدیدکننده در این محدوده جلوگیری شده، تغییرات تدریجی در ساخت‌وسازها، ارتفاع بناها و سیمای عمومی محله همچنان ادامه دارد و می‌تواند هویت تاریخی بلاغی را تحت تأثیر قرار دهد. از این رو، حفاظت از این محله باید علاوه بر صیانت از آثار شاخصی مانند مسجد و مدرسه حیدریه، شامل حفظ کلیت منظر و ساختار تاریخی آن نیز باشد». این فعال میراث فرهنگی در ادامه، حفظ اصالت بافت‌ها و محله‌های تاریخی را مهم‌ترین اصل در مدیریت و ساماندهی این محدوده‌ها می‌داند و می‌گوید: «بسیاری از بناهای واقع در بافت‌های تاریخی فرسوده‌اند و به تعمیر، مرمت، بازسازی و حتی نوسازی نیاز دارند، اما تمام این اقدامات باید با ضوابط بافت تاریخی و حریم آثار ارزشمند همخوانی داشته باشد». او با اشاره به تجربه برخی کشورهای دیگر در حفاظت از بافت‌های تاریخی ادامه می‌دهد: «مثلا در شهر میلان ایتالیا اگر مالک یک خانه بخواهد تغییری در بنای خود ایجاد کند، باید این تغییر به شکلی انجام شود که سیمای تاریخی محله و شهر دستخوش آسیب نشود. در شهر پراگ نیز با وجود گذشت زمان و ورود مظاهر مدرنیته، ساختار تاریخی شهرها با کمترین دخل و تصرف حفظ شده است».

سرنوشت مبهم ساخت‌وساز در حریم حیدریه

درباره نحوه صدور مجوز برای ساخت‌وساز در حریم و عرصه دولتخانه صفوی و در نزدیکی مدرسه حیدریه از اداره کل میراث فرهنگی قزوین سؤال کردیم. مصاحبه تلفنی امکان‌پذیر نشد و در نهایت این اداره کل، متنی را از قول احسان نورانی، معاون اداره کل میراث فرهنگی استان قزوین، به عنوان پاسخ برای روزنامه «شرق» ارسال کرد. به گفته معاون میراث فرهنگی قزوین: «صدور مجوز برای املاک واقع در محدوده آثار تاریخی و حریم آنها، پس از بازدید میدانی و بررسی کارشناسی پلاک موردنظر انجام می‌شود. در صورتی که بنا واجد ارزش تاریخی و فرهنگی تشخیص داده نشود، ضوابط ابلاغی حریم، از جمله ارتفاع مجاز ساخت، نوع مصالح، نما و سایر الزامات حفاظتی، به دستگاه صادرکننده پروانه اعلام می‌شود تا مجوز ساخت‌وساز در چارچوب ضوابط تعیین‌شده صادر شود». احسان نورانی در پاسخ به سؤالات ما اعلام کرد: «درباره پلاک واقع در حریم مسجد تاریخی حیدریه در بررسی‌های اولیه و پیش از صدور مجوز، شواهدی از وجود آثار تاریخی مدفون یا لایه‌های باستانی (تحت‌الارضی) که دلالت بر ارزش تاریخی این پلاک داشته باشد، مشاهده نشده است. مستندات و سوابق کارشناسی مربوط به این پلاک نیز در زمان صدور مجوز موجود بوده است». او درباره روند مستندنگاری مشاهدات پس از عملیات عمرانی و جمع‌آوری این ملک، توضیح داد: «پس از انجام بررسی‌های تکمیلی، مراحل کارشناسی و مستندنگاری این ملک به پایان رسیده است. براساس بررسی‌های انجام‌شده، مشخص شده این بنا در یک دوره تاریخی مشخص شکل نگرفته و در دوره‌های مختلف دستخوش تغییر و تخریب شده و پیشینه آن نیز نشان‌دهنده کاربری غیرمسکونی بوده است. همچنین بررسی بخش‌های مختلف بنا، مقاطع و لایه‌های موجود نشان می‌دهد عملیات عمرانی اخیر در این ملک، موجب تخریب بخش‌های تاریخی بنا نشده است». به گفته نورانی، با وجود این، با توجه به اهمیت تاریخی و موقعیت ویژه این پلاک و قرارگیری آن در حریم مدرسه تاریخی حیدریه، نتایج بررسی‌ها و مستندات کارشناسی به‌منظور تعیین چگونگی ادامه روند اجرایی و ضرورت انجام مطالعات تکمیلی، در جلسه‌ای با حضور کارشناسان اداره‌کل مورد بررسی و جمع‌بندی قرار خواهد گرفت و اقدامات بعدی براساس نتایج این بررسی‌ها و ضوابط حفاظتی حریم انجام می‌شود.

انتقادهای پی‌درپی به ساخت‌وسازها

با وجود پاسخ این اداره کل، اما همچنان سؤالاتی مطرح است. مهم‌ترین آن شاید این باشد که چطور در حریم مدرسه مجوز ساخت‌وساز داده شده، حتی اگر در ظاهر شواهدی وجود نداشته باشد؟ میزان حریم و عرصه در نظر گرفته‌شده برای دولتخانه صفوی چقدر است؟ این سؤالات به‌ویژه زمانی اهمیت پیدا می‌کند که بدانیم این اولین‌بار نیست که ساخت‌وساز در جوار یک اثر تاریخی در قزوین خبرساز می‌شود. پیش از این هم آنچه «مرمت گراند هتل» در عرصه دولتخانه صفوی خوانده شد، اعتراض فعالان میراث فرهنگی را در پی داشت. این هتل که اواخر قاجار در بخش غربی عرصه دولتخانه ساخته شد، توسط صندوق احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی برای مرمت و بهره‌برداری به یک سرمایه‌گذار بخش خصوصی واگذار شده است؛ سرمایه‌گذاری که حصارها را در اطراف محوطه بالا برد و عملیات ساخت‌وساز و مرمت در این هتل از چشم‌ها پنهان ماند. نحوه مرمت و کاوش‌نشدن زمین در این بخش انتقادات زیادی را برانگیخت. بخشی از دولتخانه که به آن کاراژ اقتصاد می‌گویند، در قسمت شمالی گراند هتل قرار دارد و گفته می‌شود به سرمایه‌گذار واگذار شده تا به گراند هتل اضافه شود.

علاوه بر گراند هتل، نحوه استفاده از آثار تاریخی برای ساخت سریال و وجود ماشین‌آلات حفاری در عرصه مسجد شاه یا مسجدالنبی هم از دیگر اتفاقاتی بود که در عرصه و حریم آثار تاریخی قزوین در این مدت خبرساز شد. در هفته گذشته نیز خبر رسید یک ساختمان دیگر در نزدیکی سردر عالی‌قاپو در دولتخانه صفوی تخریب شده است که نشان می‌دهد احتمالا صدور مجوزها ادامه دارد. این خانه طبق اخبار و تصاویر رسیده از قزوین، فاصله چندانی با عالی‌قاپو ندارد و دوستداران میراث فرهنگی قزوین می‌گویند باید اشتباهی که از دوره پهلوی صورت گرفت و دستور ساخت‌وساز در این منطقه داده شد، حالا جبران و جلوی صدور مجوزهای بیشتر گرفته شود. آنها معتقدند آزادسازی این ناحیه و کاوش آن، برای حفظ تاریخ و آثار قزوین ضروری است. خواسته‌ای که به نظر می‌رسد تا این لحظه از سوی اداره کل میراث فرهنگی قزوین نادیده گرفته شده یا حداقل در عمل به جایی نرسیده است.

خبرخوان

مرگ بیماران در پی عفونت‌های مقاوم به آنتی‌بیوتیک

ایلنا: رئیس مرکز تحقیقات مقاومت میکروبی دانشگاه علوم پزشکی تهران گفت: «بیماران متعددی داریم که دچار بیماری‌های زمینه‌ای مانند دیابت، مشکلات ریوی یا حتی سرطان هستند. این بیماری‌ها تحت کنترل بوده و درمان آنها در حال انجام است؛ اما با ابتلا به عفونت مقاوم عوارض آن زیاد بوده و در پی ابتلا به عفونت‌های مقاوم به درمان جان خود را از دست می‌دهند». محمدرضا صالحی با اشاره به وضعیت بیماران مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای ادامه داد: «بیماران متعددی با بیماری‌هایی مانند دیابت، مشکلات ریوی و حتی سرطان داریم که بیماری زمینه‌ای آنها تحت کنترل است و روند درمان خود را طی می‌کنند؛ اما ابتلا به یک عفونت مقاوم می‌تواند شرایط آنها را به‌شدت پیچیده کند». به گفته او، در چنین شرایطی، بیمار با عارضه‌ای مواجه می‌شود که ارتباط مستقیمی با بیماری زمینه‌ای او ندارد، اما درمان آن بسیار دشوار و با عوارض متعددی همراه و حتی ممکن است به فوت بیمار منجر شود. صالحی افزود: «مقاومت میکروبی دیگر یک هشدار مربوط به آینده‌ای دور نیست، بلکه بحرانی است که اکنون با ابعاد جدی آن مواجه هستیم. من شخصا شاهد رنج بیمارانی هستم که به دلیل ابتلا به عفونت‌های مقاوم میکروبی، شرایط دشوار و گاه غیرقابل بازگشتی را تجربه می‌کنند. همین مسئله یکی از مهم‌ترین دلایلی است که باعث شده بر مدیریت مصرف آنتی‌بیوتیک‌ها و افزایش آگاهی جامعه در این زمینه تمرکز کنم». رئیس مرکز تحقیقات مقاومت میکروبی دانشگاه علوم پزشکی تهران با تأکید بر ضرورت همکاری مردم، پزشکان و نظام سلامت برای مقابله با این بحران ادامه داد: «همه ما باید دست در دست یکدیگر برای حل این مشکل تلاش کنیم. لازم است نسبت به مسئله مقاومت میکروبی به‌روز، حساس و دغدغه‌مند باشیم و برنامه‌های پیش‌بینی‌شده را با دقت اجرا کنیم». او افزود: «اکنون با ابعاد جدی این بحران روبه‌رو هستیم و اگر برای مهار آن اقدام نکنیم، شرایط می‌تواند به‌مراتب دشوارتر شود. مقاومت میکروبی فقط تهدیدی برای دیگران نیست؛ هریک از ما و اعضای خانواده‌مان ممکن است روزی با پیامدهای آن مواجه شویم». او همچنین کنترل عفونت و رعایت بهداشت دست را از راهکارهای مهم پیشگیری از انتقال میکروب‌ها دانست و افزود: «افرادی که به بیمارستان مراجعه می‌کنند، باید پس از بازگشت، بهداشت فردی و شست‌وشوی دست‌ها را جدی بگیرند تا از انتقال میکروب‌ها به محیط خانه جلوگیری شود. همچنین در صورت حضور در کنار بیماران بدحال که احتمال دارد حامل میکروب‌های مقاوم باشند، باید اصول احتیاط و بهداشت فردی را رعایت کرد. شست‌وشوی صحیح دست‌ها و رعایت نکات بهداشتی در این زمینه نقش مؤثری دارد».

اعلام زمان انتشار کارنامه علمی کنکوری‌ها

ایلنا: کارنامه علمی داوطلبان آزمون سراسری سال ۱۴۰۵ که انتخاب رشته کرده‌اند، حداکثر تا ۱۰ آذرماه از طریق سایت سازمان سنجش آموزش کشور منتشر می‌شود. اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی آزمون‌های سراسری و دانشجو-معلم سال ۱۴۰۵ در درگاه اطلاع‌رسانی سازمان سنجش آموزش کشور به نشانی www.sanjesh.org قرار دارد. بر اساس اعلام سازمان سنجش برای تمامی داوطلبانی که انتخاب رشته کرده‌اند، کارنامه علمی شامل رتبه داوطلب در هریک از کدرشته محل‌های انتخابی و رتبه آخرین فرد پذیرفته‌شده در سهمیه مربوط، تا اولویت کدرشته محل قبولی، حداکثر تا ۱۰ آذرماه تهیه و در درگاه اطلاع‌رسانی این سازمان منتشر خواهد شد. در مجموع ۴۹۶ هزار و ۸۰۶ متقاضی در رشته‌های با آزمون و صرفا بر اساس سوابق تحصیلی در تمامی دوره‌های آموزشی سال ۱۴۰۵ پذیرفته شده‌اند که از این تعداد حدود ۶۰ درصد پذیرفته‌شدگان زن و حدود ۴۰ درصد مرد هستند. تغییرات اعمال‌شده پس از اعلام نتایج اولیه در وضعیت داوطلبان، از جمله اصلاح سوابق تحصیلی دریافتی از وزارت آموزش‌وپرورش یا اعمال سهمیه از سوی ارگان‌های ذی‌ربط، در کارنامه و نتیجه نهایی افراد مشمول لحاظ شده است. پذیرفته‌شدگان برای اطلاع از نحوه، تاریخ و مدارک لازم برای ثبت‌نام ضرورت دارد از تاریخ اول آذرماه به درگاه اطلاع‌رسانی دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی محل قبولی خود مراجعه کنند.